

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני ז' כסלו תשפ"ד | דף היומי בבלי: ב"ק יח | עמוד היומי: ברכות יט:
דף היומי בהלכה: קע"ח ב'.

מוסר: אהבת חסד - 'כתבו הספרים' עד 'ואחר שאכל האורח'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: שער השקר "ויש בענין השקר" עד שער האמת "אמר החכם"

עשרות הורים אומרים לי בזכותך הילדים שלי הולכים לישון,
נותנים פלאפון ולא מגבילים אותם, מקשיבים, והאמא
אח"כ הולכת והיא רואה איך שהבן שלה החמוד נרדם. אתה
יודע מה זה ללכת לישון עם אמונה, זה ילד אחר לגמרי

הרה"ג רבי דוד קלצקין שליט"א בעל הגיליון וקו 'השגחה פרטית', על הפעילות לזיכוי הרבים

מאת: הרב אברהם פוקס

לישון עם אמונה, זה ילד אחר לגמרי, בגיל שמונה תשע עשר
ללכת לישון עם אמונה זה שינה אחרת לגמרי, עד כדי כך
שהתקשר אלי אבא אחד לא מזמן שיש לו שאלה חדשה בהלכה,
שהבן שלו עורר את זה, הילד בגיל שמונה וחצי, הרב'ה למד
בחיידר בקיצור שולחן ערוך שאסור לגעת באף אבר לפני נטילת
ידיים בבוקר, ואצלם בבית נוהגים שהאמא נוטלת כי היא לא רוצה
לשים את הספל ואת המים ליד המיטה כי נשפך כמה פעמים,
בדרך כלל היא מתעוררת לפני שהם קמים, אבל לפעמים הילדים
מתעוררים לפני ומחכים לאמא שתטול ידיים לילדים במיטה,
יפה, עכשיו הוא נרדם עם הטלפון וזה נכבה לו, כי האמא מכבה
את זה בלילה, אז הוא שאל את הרב'ה בחיידר, והרב'ה התקשר
לספר את זה לאבא, איזה נחת יש לו לאבא. כתוב בהלכה בשולחן
ערוך שאם נוגעים בעיניים או באף או באוזן אפשר לקבל כאבי
עיניים לסבול מזה לפני נטילת ידיים כי יש טומאה באצבעות.
שואל הילד לרבה, אם ככה יש לי שאלה לפעמים אני מחכה עד
שאמא שלי תטול ידיים מחכה לפעמים עשר דקות רבע שעה עד
שמישהו יתעורר עד שירד מהמיטה, האם מותר לו להתקשר לקו
השגחה פרטית בטלפון יכול להיות שיהיה קלוקל וישבר הטלפון
בגלל זה שהוא לקח את זה לפני נטילת ידיים בבוקר, הרב'ה כל
כך התרגש מהשאלה והוא ענה לילד שהוא צריך לשאול את הרב.
הרב'ה חכם ופיקח בזה שהוא אמר שזה שאלה שצריך לשאול
רב ולא לענות מיד אלא לעשות מזה עסק, כי אם עונים לו כן אז

בימים אלו שעם ישראל בארץ ובתפוצות טרם התאושש
מהאסון הנורא שפקד אותנו לפני כחודש ימים, ומתפלל ומצפה
לישועת ה' ולבשורות טובות ולגאולה השלימה במהרה בימינו,
ביקשנו לשוחח עם הרה"ג רבי דוד קלצקין שליט"א בעל הגיליון
הנפלא והמפורסם 'השגחה פרטית'.

'גליון' אמרנו? זהו חלק אחד ממעצמת 'השגחה פרטית'
השייך לחלק האחר 'קו השגחה פרטית' - קו שמאגד בתוכו
אלפי שיעורים באמונה ובביטחון בכמה שפות, וכמובן השלוחות
הנוספות הפופולריות ביותר. שלוחות הסיפורים המכילות גם כן
אלפי אלפי סיפורים של השגחה פרטית, לא פלא אם כן שבכל
חודש ישנם מעל שלושה מליון (!) דקות של מאזינים לקו.

עשרות הורים אומרים לי בזכותך הילדים שלי הולכים
לישון, קונים להם פלאפון, למי שיש שכל נותנים פלאפון ולא
מגבילים אותם, מקשיבים, והאמא אח"כ הולכת והיא רואה איך
שהבן שלה החמוד נרדם, הבן הבת, ואז מכבים את הפלאפון.
יש לילדים סיפורים, ילדים בגיל שמונה וחצי תשע כבר מבינים
חלק מהשיעורים, יש לי כבר שלוש מאות סיפורים, שזה נמצא
בשלושה 2 וכן סיפורים נוספים שאין בשיעורים שזה נמצא
בשלושה 4, הילדים יודעים יותר טוב, ומקשיבים, ומקשיבים
וזה עוד סיפורים וזה מרגיע אותם, ואני אומר כל פעם להורים
אשריכם שזכיתם שהם מקשיבים לזה, אתה יודע מה זה ללכת

אחד בשבילו לבית, אחד כיבוד אב ואם בשביל ההורים שלו, זה לא מגיע שם לבית כנסת, ואחד אמא שלו הולכת כל שבוע לבקר איזה זקנה בבית אבות במושב זקנים, והיא ביקשה ממנה תעשי חסד, מגיעה אליך תביאי את העלון, מדובר באשה בגיל 100 היא רואה טוב עם המשקפים, הראש בתפקוד מלא ב"ה, הגוף לא כל כך אבל הראש כן והיא קוראת, יש לה כל כך הרבה זמן במושב זקנים, ממילה ראשונה עד המילה האחרונה והיא אומרת שזה לא עלון, זה ספר של אמונה ובטחון של ארבע עמודים והיא לומדת מזה כל שבוע, אז אני שואל אותך האם יש עוד מוצר אחד בעולם שזה נקרא שווה לכל נפש ילד בגיל שמונה וחצי עד אשה בגיל 100 קוראים את זה בעיון, כמוכן כל אחד מוציא את החלק שמקבל חיזוק, מגיל שמונה עד מאה אתה יודע מה זה?

לכן אנחנו משתדלים לא לעשות משהו גבוה מעל גבוה אלא שיהיה שווה לכל נפש, גברים, נשים. פתאום אתה שומע מאנשי בריסק, מגידי שיעורים, חזונאישיניקים, ש'לומדים' את העלון. אנחנו מעדיפים שלא תהיה שום פרסומת, אף טלפון פרסומת שם בפנים, כי הרי יש כאלו מחמירים, שאם יש איזה פרסומת זה מוקצה ולא מחזיקים את זה בשבת. כל ההיתר של הפרסומות בכל העלונים כי כבר מקבלים את זה ביום רביעי או חמישי. אבל יש אנשים שאם יש טלפון אחד, הם לא יקראו את זה.

(מתוך מאמר נרחב בלקראת שבת)

זה כן, לא אז זה כבר לא. מצינו כך אצל גדולי ישראל, למשל על רבי שמואל סלאנט כשילד בא לשאול על עוף בשם האמא, אז הוא פתח את השו"ע ולבש את המשקפיים, למה? כי אמר שאם יגיד כן או לא אז מחר הילד ירגיש שזה לא כזאת שאלה, אז הוא הסתכל בשולחן ערוך בסוגיא אחרת העיקר לעשות מזה עסק. הרב'ה אמר לילד אני אשאל, אני אתייעץ עם הרב. למחרת הוא ענה לו, שאלתי את הרב, אכן כן, זה דבר של קדושה, עדיף קודם ליטול ידיים אחר כל להאזין דרך הטלפון, אם ישבר הטלפון שלא ירגיש אשמה שבגללו התקלקל הטלפון.

המון אנשים שומעים מכל הגילאים, זה נקרא שווה לכל נפש, אם אני ראיתי במו עיני באיזה קידוש שהייתי בשבת, יושב לו ילד עם העלון, שאלתי את אבא שלו בן כמה הילד שלך הוא אומר לי שמונה וחצי, ראיתי אחרי שהוא גמר את כל הסיפורים מהתוכן הפנימי, ראיתי איך שהוא מעיין, ילד עילוי, והוא קרא את המאמר הראשון שזה מאמר שלי שזה למעשה שער הבטחון. שאלתי את האבא, מה הוא עושה? הוא אומר לי את הסיפורים הוא כבר קרא, זה ילד מחונן, עכשיו כבר משעמם לו הוא לא יכול לחכות שבועיים, אז הוא פשוט יושב בפינה בקידוש כבר גמר את הקוגל שלו, והוא מעיין בתוכן שם, זאת אומרת ככה, בגיל שמונה וחצי ילד כבר קורא את התוכן של הבטחון, האם יש ילד יותר מאושר ממנו.

אחד סיפר לי שכל פעם שיוצא עלון הוא לוקח שלוש עלונים,

מוחו ולבו של האדם דומים לארזות. כשהם מתמלאים בידיעות וחדשות העולם, בשקרים וכזבים וברעיונות מטופשים, הרי הם מתערבבים בכאב ורחמנות ופחד, ומאז האדם נעשה מבולבל לגמרי ואינו יכול לא ללמוד ולא להתפלל

הגה"ח רבי שמעון שפיצר שליט"א על תורה ותפילה בישוב הדעת

ובטחון, והנה כעת אני מגלה שכל זה היה לי להועיל לחיות את המאורעות הקשים הפוקדים את העולם מבלי לאבד את העשתונות ומבלי לפחד מפני הבאות, אלא אדרבא, כל כולי אושר ושלווה באשר אני מאמין ובוטח בה'..."

וסיפר: "הבית שנכנסתי לגור בו לאחר נישואיי לא היה מחובר לחשמל, אי לכך השקעתי אז סכום מסוים ברכישת 'גנרטור' המייצר חשמל. אמנם היתה זו הוצאה מכובדת בשבילי, במיוחד בשל העובדה שלאחר אותה תקופה חובר ביתי לחשמל ולא הייתי זקוק יותר לגנרטור, אבל מאז כל פעם שיש 'הפסקת חשמל' בשכונה וכולם שרויים בחושך, בביתי יש אור מהגנרטור..."

הא לך שדווקא בגלל שהייתי שרוי בחושך בתחילה ונאלצתי להשקיע, דווקא בגלל כן ישנם זמנים היום שכולם שרויים בהם בחושך, ולא כן אני שביתי מואר... וכן הוא הדבר גם לגבי האור

בימים אלו ריבוי התורה והתפילה נחוץ הרבה יותר מבשאר הימים, לריבוי תפילה זקוקים כדי לצאת מן הגלות, ולריבוי תורה זקוקים כדי שנדע איך להתנהג בכל פרט ופרט מחיינו, ואם כן מוכרחים אנו הרבה יותר לעבוד על ישוב הדעת.

עוד זאת יש לדעת, שבמידה מסוימת, דווקא היציאה מן השגרה יכולה להעניק לאדם יותר כלים של ישוב הדעת. ניתן לראות זאת לפעמים אצל ילדים קטנים, בני שנה או שנתיים, שדווקא שינוי מציאות החיים כגון החלפת מקום מגורים, מסייע להם להתפתח יותר בדיבורם ובהליכתם. אמור מעתה: אם יעבוד האדם בימים אלו לזכות לישוב הדעת, יקנה הבנות נפלאות שלא היה קונה אותן בימים כתיקונם, וחבל שלא לנצל זאת.

שח לי יהודי בתחילת ימות ה'קורונה' הקשים: "לפני כמה שנים אירע לי ארוע נורא ונאלצתי להתחזק אז הרבה באמונה

הרוחני, בעוד רבים שרויים בחושך בתקופה זו ואינם יודעים אנה ילכו, אני נשאר בישוב הדעת דווקא מחמת אסון זה שפקד אותי לפני כמה שנים".

עכ"פ הזדמנות נדירה היא תקופה זו להוסיף ולהתחזק ולהתאמן על כל אותם יסודות באמונה שלמדנו עד כה.

סיפר לי יהודי באותם הימים, שהיה לו תור אצל רופא, וכשהתקשר למרפאה לשאול מה עם התור, ענו לו שהוא בוטל לנוכח המצב. כששאל אולי אפשר לקבוע תור חדש למחר, אמרו לו: "איך תרצה להזמין תור למחר? וכי אפשר לדעת מה יהיה מחר?" אמר לי היהודי: כעבור רגעים אחדים התקשרתי שוב לשאול אם אפשר לקבוע תור למחר, אך ורק כדי לשמוע שוב את התשובה: "וכי אפשר לדעת מה יהיה מחר?"

כך צריך היהודי לחיות! מה יש לי לחשוב על מחר, הלא איננו יודעים מה יהיה מחר! אלמד ואתפלל ואסמוך על ה' שגם מחר ינהל את עולמו בכי טוב. הלא בתקופה זו רואה כל אחד, אף גם מי שלא היה 'עניו אמיתי', איך הוא קטן כל-כך לעומת בורא העולם, ואיך בורא העולם יכול לבטל את כל תכניותיו ברגע אחד, ומזה באים לישוב הדעת אם רק חפצים בכך, ומתחילים לפקוח עין ולב ולהבין את כל אותם מאמרי חז"ל ודיבורי הצדיקים ואפילו לחדש בהם על פי הארה ממרום!

אלו שיש להם ישוב הדעת יכול להשקיט את מוחם ולבם למרות כל הבוקה והמבולקה הקיים בעולם, וכיון שהם משקיטים את מוחם ולבם, יכולים הם להבין כי הכל הוא לטוב מאת ה'! נסיים במשל מהחיים: כשהארונות מלאים וגדושים בכלים וחפצים בלי שום סדר, ואי אפשר למצוא בהם שום דבר, וכל פעם שפותחים אותם כמה מן החפצים מתגלגלים החוצה, איך עושים בהם סדר? ובכן, מוציאים את הכל ומניחים על השולחן, ואז מתחילים להחזיר אחד אחד על מקומו המיוחד לו, וכשמסיימים, מגלים למרבה הפלא, שנשאר הרבה מקום פנוי בארונות ואפשר להכניס בהם עוד...

מוחו ולבו של האדם דומים לארונות. כשהם מתמלאים בידיעות וחדשות העולם, בשקרים וכזבים וברעיונות מטופשים, הרי הם מתערבבים בכאב ורחמנות ופחד, ומאז האדם נעשה מבולבל לגמרי ואינו יכול לא ללמוד ולא להתפלל.

על כן יש לו לאדם לעשות להקדיש לעצמו זמן שבו יוציא את כל מחשבותיו ממוחו ויתחיל להתבונן בהן אחת לאחת, את חלקן יזרוק לפח האשפה בהבינו שמי שאמר אותן לא ידע מימינו לשמאלו ומיום ליום סתר את עצמו, וכמו כן יזרוק את המחשבות שאין בהן כל תועלת ורק גורמות למרה שחורה, ורק את המחשבות המחזקים ומקרבים אל הקב"ה - יאמץ לעצמו!

המכסה אני מיענק'ל את אשר אני עושה?!

בעוסקיניו בענין זה שלפעמים נדמה לאדם שהתפלל הרבה ותפילותיו לא נענו, הנה יש חשבון נוסף שצריך לשים אליו לב.

הנה מפרשת הפיכת סדום אנו למדים שיש שלושה מיני מצבים: לפעמים הקב"ה מסבב שלא יוכל להתפלל, וכפי שהיה בגל הראשון של הקורונה באמריקה, כאשר עד שקלטו בכלל שמגיפה משתוללת בחוצות, כבר היה לאחר המעשה ורבים וטובים כבר נספו ר"ל.

לפעמים הקב"ה מגלה לכול שפלוני זקוק לתפילות מפני שרצונו שיתפללו עליו ויתרפא.

ולפעמים הקב"ה מגלה לכל שפלוני זקוק לתפילות הגם שהגזירה מוחלטת, וכמו שהיה אצל אברהם, שהקב"ה גילה לו שהוא הולך להפוך את סדום כדי שיתעורר להתפלל עליה, אע"פ שידע שתפילתו לא תבטל את הגזירה. ועל זה מבאר הרה"ק מבעלזא זיע"א שסיבת הדבר היא כדי להטמין תפילות לבניו שיקומו אחרי אשר יזדקקו להן. אומר הקב"ה: המכסה אני מיענק'ל את אשר אני עושה? אמנם הגזירה נגזרה ואינה יכולה להתבטל, כך שהחולה מוכרח להפטר מן העולם אע"פ שיאמרו עבורו אלף פעמים את כל ספר התהלים, אבל יענק'ל הלא יהיה לגוי גדול ועצום, ואלו יזדקקו לתפילותיו.

וכך סיפר הגה"צ רבי שמשון פינקוס זצ"ל שלפני פטירת אמו ע"ה קיבל הודעה דחופה מבית החולים שמצבה מתדרדר ועליו לבוא בזריזות. הוא מיד התיישב ברכבו ונסע, אך לקח לו זמן רב עד שמצא מקום חניה, ומשמצא מקום חניה ועלה לחדרה של אמו, ראה שכבר שבקה חיים לכל חי. צערו גדול היה על שבגלל חיפוש מקום חניה לא זכה להיות עם אמו בעת פטירתה ולהתפלל עליה בנוכחותה, והיה בזה משום זריית מלח על הכאב שהיה לו מעצם פטירתה.

לאחר מכן אמר על כך הרב פינקוס באחת מדרשותיו: למדתי מזה שלפעמים הקב"ה מסבב על פי המצב והענין שלא יוכלו להתפלל על החולה שיתרפא, וזאת על-פי גזירת חכמתו, ובהדי כבשי דרחמנא למה לך. מסופר על הגאון רבי דוד דוב מייזליש זצ"ל אב"ד אוהעל ובעל בנין דוד, שבבחרותו הוזמן להתגייס לצבא והלך אל הגה"ק משינאווא זיע"א לתנות בפניו את צרתו. אמר לו הגה"ק: הסיבה שהוזמנת להתגייס לצבא היא מפני שרבים הם בחורי ישראל שצריכים לרחמי שמים שלא יצטרכו להתגייס, והרי הם זקוקים לתפילות, לכן סיבב הקב"ה שבחור כמותך שיש לו זכות אבות והוא עצמו בר אוריין יזדקק גם כן לאותו דבר ויתפלל אליו מקירות לבו, ואז ייושעו כל בחורי ישראל. הרב מייזליש שמע ושפך את לבו בפני קונו בתפילות ותחנונים שיציל את בחורי ישראל מגזירת הגיוס, וכך הוה, תפילותיו נתקבלו ובדרך פלא נפטרו אז כל בחורי ישראל מן הגיוס.

זהו הכלל, לפעמים הקב"ה מביא צרה על האדם כדי שיתפלל, ולא על עצמו יתפלל אלא על כל הזקוקים לאותו דבר, ואז ייושעו כולם בישיעת עולמים. וכשיזכור זאת האדם, תנעם לו תפילותו בהבינו שללא ספק היא פועלת גדולות ונצורות.

(מתוך הביני פרשת תולדות תשפד)

אלפים השתתפו במבחן הראשון במסגרת המסלול החדש 'העמוד היומי' של 'דרשו'

והנה בתום חודש ימים הגיע הודעה שעליו לשלם סך 15,000 ₪ וכמעט שלא פרחו נשמתו מקרבו ... והתקשר לזעוק חמס על הגזל לאור היום

הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א על המעשים הקטנים שמבעירים אש גדולה במרומים

אור החמה לכל צרכיכם...

והנה בתום חודש ימים הגיע הודעה שעליו לשלם סך חמש עשרה אלפי שקלים, כמעט שלא פרחו נשמתו מקרבו ... והתקשר לזעוק חמס על הגזל לאור (חושך ...) היום, היתכן כדבר הזה, בביתנו אין שום שימוש בכלי הנצרך לכח החשמל, לא מזגן ולא מקרר, ואף לא מנורה כי אם בקושי מנורה קטנה, חייהם אינם חיים, ואתם דורשים ממני סכום עצום שלא נשמע כמוהו, מה זה ועל מה זה... אמרו לו, ש'אין לדיין אלא מה שעניו ראות', וכך רשום אצלם, אך ישלחו שליח לבדוק האם באמת צדקו טענותיו, או שמא משקר עליהם, אדהכי והכי עבר עוד חודש ימים, וכבר הצטבר החוב לשלושים אלף...

סוף סוף הגיע ה'מבקר' וראה שאכן בכל הבית שורת מכת חושך, ורק מנורה קטנה דולקת - היא המנורה המעידה על הפעלת ה'בוילר'... אז נוכחו לדעת עד כמה הוא 'עם הארץ', והסבירו לו, אכן נראה לך כי רק מנורה קטנה דולקת כאן, אבל היא מדלקת את דוד המים הנמצא במרומי הבית, ומבשלת מים בכל עת יומם ולילה... ומבזבזת כח עצום של חשמל.

לענייננו יאמר, נראה לך מעשה עבודתך כקטן אין בו כלום, דע כי היא מבעירה אש גדולה במרומים, כי ה'תשלום' הגדול אינו על הדלקת האור הרגיל, כשהנך עושה מצוות ומעשים טובים בנחת, אלא דייקא על המנורה הקטנה, כשהכל בוער בקרבך, ו'הבוילר' הולך ומתפוצץ... והוא בכח גדול חושק שפתיו מלדבר מה שאסור... או כשבקושי גדול עוצם עיניו מראות ברע וכיו"ב - על כזה דייקא יקבל שכרו משלם, ויפתח לו ה' את אוצרו הטוב מן השמים.

(באר הפרשה תולדות תשפ"ד)

מעשה בבני משפחה אחת שהגיע לביתם מכתב מ'חברת החשמל' בו נכתב שעליהם לשלם סך אלף וחמש מאות שקלים בעבור השימוש בחשמל בחודש האחרון, ויחשכו עיניו וכמעט שלא התמוטט על אתר... ומה עוד שלא ידע מהיכן ישלם סכום עתק שכזה... ויקרא האיט ל'כנס חירום' לכל בני ביתו ויספר להם את כל אשר קרהו ואת פרשת הכסף... והודיע נחרצות כי 'חוב קדוש' הוא מני היום ואילך להצטמצם בשימוש בכח החשמל, וכתשובת המשקל הרי אנו מקבלים על עצמנו להגיע לסכום של חמישה שקלים בלבד להוצאות החשמל מדי חודש בחדשו ... בראש ובראשונה, מעתה אין משתמשים במזגנים, וכי תאמרו כיצד נחיה בלי מזגן - הרי אבותינו ספרו לנו שבימיהם לפני כחמישים שנה בלבד - לא היה מזגן מצוי בכל בית ובית, וב"ה שהם חיו והאריכו ימים ... אם כן נלך בדרכי אבות ולא נשתמש במזגן.

ואכן כעבור חודש ימים שוב הגיע 'מכתב', והפעם נכתב בו שדמי השימוש הינו רק כמה מאות שקלים בלבד ... אך עדיין לא נחה דעתו, הרי התחייב להגיע לחמישה שקלים ותו לא... קרא שוב לכל המשפחה לאסיפה שנייה, והודיע כי אין מנוס אלא להפסיק מלהשתמש במקרר, ונשוב לחיות כמו הדורות הקודמים לפני כשמונים שנה שאף הם 'חיו' בלי מקרר והצליחו להסתדר... לאחר חודש הגיע שוב אגרת בשלישית והפעם דרישה לשלם מאה שקלים בלבד, אלא שהוא רצה לעמוד בקבלה ה'טובה' שקיבל על עצמו ... וגזר גזירה שלישית, ששוב אין להעלות את האור בכל רחבי הבית, דיינו במנורה קטנה אדומה המאירה באור קלוש - שעל ידה נראה את צעדינו 'ולא נכשל בעץ ואבן', ואין צורך באור אחר... החלו הילדים לצעוק שלא יוכלו להכין את 'שיעורי הבית' ... אמר להם, השכימו בבוקר ותוכלו להנות מאור החמה שהיא בחינם... החל מהזריחה ועד השקיעה, ותנצלו את

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

כדאי לסדר ששני כהנים יזכירו את שמו לישועה לפני ברכת כהנים ויכוונו עליו בברכתם, שסגולת ברכת כהנים היא גדולה מאד

סגולות ועצות להיפקד בזרעא חייא וקיימא מפוסק הדור מרן הגאון רבי משה שטרנבוך שליט"א

טעות או חסרון בשמות האבות. וזהו סיבה שחסר ביניהם שלום בית, ולפעמים מונע בנים, וצריך כתובה אחרת כדין.

ד] כדאי לסדר ששני כהנים יזכירו את שמו לישועה לפני ברכת כהנים ויכוונו עליו בברכתם, שסגולת ברכת כהנים היא גדולה מאד, ויכוון כששומע ברכת כהנים על כך בכל ברכה, דהיינו יברכך בבנים ויחונך שהקב"ה יחון אותו בבנים, ושלום בבנים, שמבטיח שלום בביתו וכמו שדרשו חז"ל וראה בנים לבניך שלום על ישראל. וכן כל הבנים בברכת שים שלום. ואם הוא בחו"ל ישלם לשני כהנים בארץ ישראל בשביל שיזכירוהו. [וכידוע שהגר"ח מבריסק שלח להאור שמח שיכוון עליו בברכת כהנים, אף שלא היו באותו מקום].

ה] יאמר פרשת קטורת בוקר וערב מן הקלף בנגינות ובטעמים דוקא, וכל הברייתא יאמר במתניות.

ו] ישתדלו מאוד להרבות בהכנסת אורחים

ז] לאחר הדלקת נר שבת או אחרי נתינת צדקה תאמר האשה פרשת חנה שבספר שמואל.

ח] בימי השובב"ם יצום הבעל עכ"פ פעם אחת כדי לתקן חטא פגם הב'.

ט] אם עשו כל אלו ולא הועילו ח"ו, יצומו ד' תעניות בימי החורף שהימים קצרים, ויקבלו התענית במנחה ויפרטו שרצונם לעבוד ה' ולזכות לבנים ויושעו בעזה"ת.

י] האר"י הקדוש אמר לאחד שלא היו לו בנים, שיזהר מאוד וגם יזהיר לאחרים על תוספת שבת בער"ש ובמוצ"ש.

(מקור: ביאורים והנהגות בראשית)

(מתוך כתבה נרחבת ב'לקראת שבת ויצא')

"וילך ראובן בימי קציר חטים וימצא דודאים בשדה ויבא אתם אל לאה אמו", (ל, י"ד).

"מין עשב טוב הריח ומכין אל התולדה, כמו שאמרו זכרונם לברכה על השום ושלכך היו אוכלים אותו בערבי שבתות. וכן היה מין הדודאים, או טוב ממנו" וכו'. (ספורנו)

מבואר בדברי הספורנו שהדודאים הם סגולה לזש"ק, ועי' ברמב"ן כאן שנראה כמסתפק בזה, וכתב וז"ל "אם הדבר אמת, הוא בסגולה בהם, לא בטבעם. אבל לא ראיתי כן באחד מספרי הרפואות המדברים בהם", (ועי' בספר "טעם ודעת", שם ביארנו טעם הסגולה ומשמעותה).

ובחזקוני כאן ביאר שדודאים הם תאנים, ומדבריו נראה שתאנים הם סגולה לזש"ק, אבל מדברי חז"ל (ב"ר ע"ב ב', וכן בזוה"ק) נראה שדודאים מין אחר הוא, ויש בהם ריח, כדכתיב הדודאים נתנו ריח.

ועיין עוד בתשובות והנהגות ח"ד סי' ר"ג, שם סידרנו סדר סגולות ועצות לזש"ק, ולהלן הבאנו חלק מהסגולות:

א] ראוי לבדוק המזוזות היטב, ויש נוהגין שאפילו אם המזוזות נמצאו כשרות מן הדין. משנים למזוזות מהודרות מאד שנכתבו על ידי סופר מפורסם וירא שמים, ואת המזוזות הקודמות מזכה לאחרים.

ב] יבדוק את התפילין, הן הפרשיות והן הבתים אם הם כשרים ומהודרים.

ג] יבדוק את הכתובה, שמצוי שהשמות אינם כתובים כראוי, וחסר כינוי שנקרא בו הבעל או האשה נקראת בו, ולפעמים יש

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה ראשית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

כששאלו אותו שכניו היהודים איך מתקדמות העבודה. אמר להם: עדיין לא התחלתי... כל פעם שאני נעמד ליד החלון ונתקל בדמותו של רבכם, אני ממש מאבד את עצמי וכל מציאותי כלא הייתה

עובדות והנהגות מכבשונו של המשגיח הגה"צ רבי חיים וואלקין זצ"ל

מרן הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל להיכל הישיבה דמיר ושאל: בחורים, אתם ישנים בלילה? ישנים טוב בלילה?! אתם יודעים כמה אימהות לא ישנות בלילה כי הבן שלהם נמצא בחזית המלחמה? איך אתם יכולים לישון בשקט, איפה ההשתתפות בצער הזולת?! איפה הנושא בעול?!"

חניך נוסף של קלם, היה מרן הגה"צ רבי ירוחם זצ"ל המשגיח דמיר. באחת משיחותיו סיפר כי מאן דהוא שאל אותו אם הוא יודע לומר כמה פעמים הוא מתהפך בלילה על מיטתו עד שנרדם. רבי ירוחם התפלא על השאלה המוזרה, והלה סיפר לו שהוא ביקר חולה פלוני, וראה שהחולה לא יכול בעצמו להתהפך במיטה מצד לצד, רבי ירוחם למד מכך מוסר השכל גדול: אם מישהו רוצה לצייר לעצמו צער של חולה שלא יכול להתהפך במיטה, שיחשוב כמה פעמים הוא מתהפך עד שנרדם, ויחשוב כאילו הוא אותו חולה שרוצה להתהפך ולא יכול, ואז יוכל לשאת עמו בעול, ומידה זו היא יסודן של כל מצוות בין אדם לחבירו!

הציור לקראת 'בין הזמנים'

ועוד זאת שמענו מהמשגיח רבי חיים זצ"ל: בבחרותי היינו יושבים מדי סוף זמן ב'ועד' מיוחד אצל מו"ר מרן הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל. הוא היה מבקש נייר חלק והיה מצייר לנו איך נראית ישיבה באמצע הזמן: עיגול. ובבין הזמנים: עיגול עם פרצה, ואיך סוגרים את הפרצה? אם נוסף קו למעלה, זה עדיין לא סגור הרמטית: יש מקום להיכנס. אלא צריך לסתום את הפרצה עם קו שיקף את הפרצה מכל צדדיה.

הרבה שנים לא הבנתי מה כוונתו: אם הכל סגור ושמור, הרי זה לא בין הזמנים! אבל כעבור זמן התבוננתי בדבריו, וסבורני שהוא התכוון לכך שיש דברים שחייבים להקפיד בבין הזמנים יותר מהזמן 'מה למשל' - שאלנו את המשגיח?

והמשגיח השיב: 'סדר!' בחור חייב להיות מסודר בבין הזמנים. לא יתכן שבחור 'בא לו' פתאום להיות בטבריה... והחיוב להיות מסודר בבין הזמנים הוא גדול יותר מאמצע הזמן! אני אומר תמיד לבחורים: תקומו מאוחר יותר מאמצע הזמן, אבל תקפידו שיהיה מניין מסודר - חוק ולא יעבור. אי אפשר 'פתאום' לצאת לכאן או ללכת לשם.

(אלחנן וינשטוק, יתד נאמן מוסף ואנווה סוכות תשפ"ד)

המשגיח הגה"צ רבי חיים וואלקין זצ"ל היה מרבה לספר עובדות והנהגות אותנטיות על מרן החפץ חיים זצ"ל. אביו הגאון רבי שמואל דוד זצ"ל - היה תלמיד ראדן, ואמו - הייתה נכדת הגאון הנודע רבי משה לנדינסקי זצ"ל - ראש הישיבה בראדן. אחד הסיפורים שסיפר המשגיח בשם אביו הגרש"ד וואלקין, הוא הסיפור הבא:

בראדן התגורר גוי אחד, צייר במקצועו, שלאחר ששמע כה רבות משכניו היהודים אודות ה"רבין הקדוש" המתגורר בעיירה, החליט לצייר את תמונת מרן החפץ חיים זצ"ל - הרב של היהודים.

הלך הצייר להיוועץ בשכניו היהודים איך לצייר את הרב. נענו השכנים ואמרו לו: דרך אחת בלבד בפניך: לך מסביב לביתו של הרב, עמוד במרחק מה מחלון החדר בו הוא יושב והגה בתורה. וכך תוכל להתבונן בדמותו ולציירו באין מפריע. שמע הערל הלז לעצתם. הלך ונעמד ליד חלונו של החפץ חיים והציץ פנימה, אלא שאז אירע דבר מעניין: במקום ליטול לידי את כלי עבודתו ולהתחיל במלאכתו, נשאר הגוי הצייר רתוק למקומו ללא יכולת לגרוע עין מהדמות שלפניו! כך חלף הזמן, מבלי שיתפנה הצייר להרים את מכחולו ולהתחיל לצייר. גם בפעם הבאה, כשהגיע הצייר לאותו מקום תוך כוונה ש'הפעם הוא יצייר את הרב', שוב חזר הדבר על עצמו: הצייר נותר רחוק לדמותו של החפץ חיים ולא צייר אפילו קו אחד. וכך גם בפעם השלישית...

כששאלו אותו שכניו היהודים איך מתקדמות העבודה. אמר להם: עדיין לא התחלתי... כל פעם שאני נעמד ליד החלון ונתקל בדמותו של רבכם, מרוב התרגשות והתפעלות אני ממש מאבד את עצמי וכל מציאותי כלא הייתה. אינני יודע ומבין מה פירוש הדבר, ואין לי שום הסבר מה כל כך מרשים אותי. אבל תחושה אחת נפעמת בי בחזקה בכל פעם שאני מסתכל עליו שהנה אני רואה לפניי כעת את אלוקי ישראל! כה גדולה הייתה השראת השכינה על מרן החפץ חיים זצ"ל שאפילו אותו ערל חש בכך שיש כאן משהו מיוחד!

והוסיף המשגיח ואמר: "אחד מחניכי קלם. היה הגה"צ רבי אליהו דב ליזרוביץ זצ"ל שבאחרית ימיו התגורר בת"א. בימי המלחמה נאנח בלילה. לפני עלות על יצועו: כיצד הוא הולך לישון בשלווה במיטה חמה ונקייה, והחיילים יושבים בחושך ונתונים בפחד וסכנה "במלחמת יום הכיפורים" - הוסיף הגר"ח וואלקין - "נכנס

כיצד הגיבה ה'רוח' לספר ה'זוהר' הקדוש?

בבא קמא דף י"ח

דמאוס

ובצורתם: אלא שהאחד הוכן בקדושה, ואילו לשני חסרה הכנה זאת. לכאורה לעין אדם נדמה, שאין כל הבדל ביניהם, אך באמת ההבדל ביניהם גדול מאד."

וכן פסק רבי משה פיינשטיין זצ"ל, בספרו "אגרות משה" (או"ח ח"ב סי' יז), שאין להתפלל בסידור שהודפס בשבת, ואפילו שנעשה על ידי פועלים נכרים, שזה מאוס לדבר מצוה וכל שכן לתפילה, שצריכים לתפילה סניגורים טובים, כדי שישמע הקב"ה את התפילה. ולכן לא יתפלל על ידי דבר שיהיה בו קטרוג ח"ו. (ולא עוד אלא שאף צידד לומר שבדיעבד לא יצא ויצטרך לחזור ולהתפלל אמנם אינו מכריע כן למעשה).

(מתוך 'להתענג בתענוגים')

סיפר רבי אליהו לופיאן זצ"ל, מעשה נורא, הממחיש עניין זה. מעשה באדם אחד שנכנסה בו רוח, וכאשר רצו לבדוק אם אכן מדובר בגלגול נשמה או שזה סתם רוח טמאה, הניחו על ראשו של אדם זה את ספר הזוהר, כמו שהיה מקובל אצלם, שאם תזעק הרוח בהתקרבו אליה ספר קדוש, זהו סימן שהיא גלגול נשמה. והנה לא נודעזה הרוח כלל.

הלכו והביאו ספר הזוהר מדפוס אחר, ומיד זעקה ורעשה הרוח. כאשר שאלוה מדוע לא נרתעה מן הספר הראשון? השיבה, כי אמנם היה זה אותו ספר, אך הראשון הודפס על ידי מחללי שבת ואילו השני הודפס על ידי אנשים יראים.

אמר על כך רבי אליהו: "הרי לנו שני ספרים זהים בתוכנם

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפוח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

מדוע אין לצאת ממקום האכילה לפני ברכה אחרונה?

החששות הנ"ל, שהרי עומד להמשיך כעת באכילתו ולברך ברכה אחרונה בסיום האכילה; ברם, האוכל מאכל הטעון ברכה אחרונה במקומו, לא יצא ממקומו אף באופן זה, משום שכשם שחשיבותו מחייבת ברכה אחרונה במקום האכילה, כך מחייבת היא שלא לצאת ממקום האכילה לפני הברכה, ולכן יש לסיים את אכילתו במקום הראשון שאכל בו, ולברך.

[שו"ע קעח, ב, משנ"ב לג, לה רלו, שעה"צ כו, וביה"ל ד"ה דחיישינן; בו"מ דרשו, 24, וראה שם עוד. וראה שו"ע שם, ה]

האוכל והשותה, לא יצא ממקומו בטרם יברך ברכה אחרונה, גם אם בדעתו לשוב ולהמשיך באכילתו ובשתייתו, מחשש שתוסח דעתו וישכח לברך, וכן מחשש שישתהה עד שיחלוף 'שיעור עיכול' מתחילת האכילה, ולא יוכל עוד לברך עליה ברכה אחרונה. דין זה, אמור בעיקרו על מאכל הטעון ברכה אחרונה במקומו (ראה במקורות), אך ראוי לנהוג כן בכל המאכלים והמשקאות. ואם בדעתו להמשיך ולאכול במקום אחר, לא קיימים

האם מותר לצאת לתפילת מנחה לפני ברכת המזון?

צריכה; ובמקרים רבים, גם הברכה המחודשת שתידרש לפני המשך אכילתו היא 'ברכה שאינה צריכה'. ולצורך מצוה 'עוברת', כלומר, שזמנה חולף, וכגון שצריך להתפלל מנחה ושקיעת החמה מתקרבת - רשאי לצאת ממקומו טרם שיברך, חרף כל החששות האמורים לעיל; ויש שנראה מדבריהם, שהדבר מותר אף לצורך מצוה שאינה עוברת.

[שו"ע קעח, ב, משנ"ב לד-לה, שעה"צ כו, וביה"ל ד"ה בלא, וד"ה עוברת; בו"מ דרשו, 27. וראה משנ"ב שם, מז]

הדין האמור, שאין לצאת ממקומו לפני ברכה אחרונה, אינו אלא במקרה שיוצא למשך זמן רב, אך כשיוצא על מנת לשוב לאלתר - כלומר, מיידית ממש - למקומו, אין כל חשש בדבר, ורשאי לצאת. ואכן, אם רצונו לצאת למשך זמן רב, יברך ברכה אחרונה לפני יציאתו, וכשישוב, יברך מחדש על המשך אכילתו. אולם, אין להחמיר ולברך ברכה אחרונה לפני יציאה למשך זמן מועט, כיון שבדעתו לשוב בקרוב ולאכול, והרי זו 'ברכה שאינה

באיזה אופן מותר לכתחילה לעבור ממקום למקום באמצע הסעודה?

כיון שבאופן זה נחשבים שני המקומות כמקום אחד, והרי זה כמברך במקום אכילתו הראשון; וכמו כן, אין חשש שישכח לברך, או שישתהה עד שיחלוף 'שיעור עיכול', שהרי עובר למקום האחר במטרה להמשיך באכילתו. וכך נוהגים בקהילות החסידים, שיש שאינם מברכים ברכת המזון בסעודת שבת בביתם, וממשיכים את סעודתם בשולחן רבותיהם.

[שו"ע קעח, ב, ומשנ"ב לג; בו"מ דרשו, 26]

לדעת הרמ"א, הדין האמור, שאין לצאת ממקומו לפני ברכה אחרונה, בהתייחס למאכל הטעון ברכה אחרונה במקומו, אינו אמור אלא במקרה שלא היה בדעתו בשעת הברכה לשנות את מקומו באמצע האכילה, שאז לכתחילה אסור לצאת, ובדיעבד אינו צריך לברך בשנית משום ששתי האכילות נחשבות כאחת (ראה תקצירים קודמים). אולם, אם בשעת הברכה היה בדעתו לעבור למקום אחר ולאכול שם, מותר לכתחילה לעשות זאת,

* דין מקום פתוח בנוגע ליציאה ממקום האכילה - אם הוא מוקף במחיצות, הריהו נחשב כחדר אחד; ואם אינו מוקף במחיצות, יש אומרים, שדין המעבר בו ממקום למקום כדין מעבר מחדר לחדר.

* לדעת הרמ"א, האוכל מאכל הטעון ברכה אחרונה במקום האכילה - אם היתה דעתו בשעת הברכה לצאת ממקומו, רשאי לכתחילה לצאת ולהמשיך באכילתו ללא כל ברכה. ואם מדובר בפת, רשאי לאכול גם כל מאכל שנחשב כחלק מהסעודה, ללא ברכה, כיון שאכילה זו היא המשך הסעודה. ודין זה הוא דווקא כשאכל מהמאכל עצמו - ללא צירוף ממרח וכדומה - כמות של 'כזית'.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם צריך ליטול ידיים לפני אכילת 'קוגל אטריות' עם מלפפון חמוץ?

מקובל לנגוע בהם ביד, אלא לאוכלם בעזרת כף או מזלג - אין צורך ליטול ידיים לפני אכילתם ויש שכתבו, שמאכל שטיבולו במשקה, הנאכל כ'טפל' למאכל אחר - כגון מלפפון חמוץ רטוב הנאכל יחד עם 'קוגל' אטריות, כנהוג - אין צורך ליטול ידיים לפני אכילתו.

[שו"ע קנח, ד, ומשנ"ב כ רכז; בו"מ דרשו, 30]

חובה ליטול ידיים לפני 'דבר שטיבולו במשקה'. ורבים נהגו להקל בדבר, אך לדעת רוב הפוסקים אין להקל בכך כלל. וחובת הנטילה היא אף באופן שרק קצה במאכל נוגע במשקה, ואף כשהאוכל אינו נוגע במשקה בידיו, וגם אם אוכל בעזרת כף או מזלג.

במה דברים אמורים? במאכל שלא מקובל לאוכלו בעזרת כלי, אולם, תבשילים שונים, ירקות הנתונים בתוך מרק, וכדומה, שלא

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים על הדף היומי
הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666